

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax: 088 118 86 71
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Stichting Woonconcept

Postbus 154
7940 AD MEPPEL

Inlichtingen bij

@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
02.08.2021	D2021-07-004121	Z-HZ-WNB-2021-002339	1 van 20		10.03.2021	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte ,

van het adviesbureau Ecoreest heeft, namens uw organisatie, een aanvraag voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze aanvraag hebben wij op 10 maart 2021 ontvangen. Op 7 april 2021 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. Op 26 juli 2021 hebt u de aanvraag gewijzigd. De aanvraag is gedaan vanwege de renovatie van woningen in de Olde Wheemestraat, Wintersstraat, Braurinkstraat, Rijssstraat, Preistingestraat en Baltersstraat te Steenwijk. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw en huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van de gierzwaluw en de huismus weg te nemen³ en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te beschadigen of te vernielen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie van woningen in de Olde Wheemestraat, Wintersstraat, Braurinkstraat, Rijssstraat, Preistingestraat en Baltersstraat te Steenwijk.

Wij verlenen u geen ontheffing van het verbod om de huismus opzettelijk te storen, waarbij er sprake is van een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding⁵ en de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger opzettelijk te verstoren⁶. Dit omdat u voldoende voorzorgsmaatregelen neemt om het opzettelijk (ver)storen van deze soorten te voorkomen. Daardoor overtreedt u de relevante verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming niet.

Deze ontheffing treedt in werking op de dag na verzending en is geldig tot en met 31 december 2024.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.3, eerste lid en art. 3.8 Wnb

³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

⁵ Art. 3.1, vierde lid i.s.m. het vijfde lid Wnb

⁶ Art. 3.5, tweede lid Wnb

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1.

- De aanvraag van 10 maart 2021, de aanvulling van 7 april 2021 en de volgende bijbehorende stukken:
- Eco Reest 2021, Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen, Preistingestraat, Rijsstraat e.o. te Steenwijk (200450).
- Eco Reest 2021 Steenwijk_210149_Preistingestraat, Rijsstraat, e.o._AP, gewijzigd 26 juli 2021
- Eco Reest, april 2021. Beantwoording vragen n.a.v. ontheffingsaanvraag Preistingestraat Steenwijk.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 4 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷.

De verschuldigde leges zijn:

Artikel Code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	WNB aanvraag ontheffing art.3.3, 3.8 en 3.10 soortenbescherming infrastructureel werk,ruimtelijke inrichting	€ 3.055,00
Totaal leges		€ 3.055,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

⁷ Belastingverordening Overijssel

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2021-002339 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

[REDACTED]

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Maatregelen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Steenwijkerland;
- Ecoreest. [REDACTED]

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 088 - 118 86 73.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2021-07-004121). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologisch deskundige⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (D2021-07-004121).

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Kwetsbare perioden

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

5. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden (ongeschikt maken / renovatie) houdt u rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten:
- Huismus: voortplanting 1 maart tot en met 31 augustus en vorstperioden (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$) is van december tot en met februari.
 - Gewone dwergvleermuis: voortplanting 15 mei tot en met 15 augustus. Winterperiode 1 november tot en met 31 maart.
 - Laatvlieger: voortplanting 15 mei tot en met 31 juli, jongen tot in oktober gezoogd. De winterperiode 1 november tot en met 31 maart.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Gierzwaluw Voortplantingsperiode												
Huismus Voortplantingsperiode Vorstperioden												
Gewone dwergvleermuis Voortplantingsperiode Winterperiode												
Laatvlieger Voortplantingsperiode Winterperiode												

6. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soort(en). Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

Gierzwaluw

7. Bij de woningen waar de werkzaamheden deels binnen de kwetsbare periode van de gierzwaluw worden uitgevoerd, maakt u de betreffende verblijfplaatsen voorafgaand aan de kwetsbare periode ongeschikt. Dit ongeschikt maken vindt plaats door de openingen af te dichten met spouwborstels, schuimrubber of een ander materiaal dat niet door gierzwaluw verwijderd kan worden.
8. U hebt op 14 juli 2021 40 kasten geplaatst voor de gierzwaluw, zoals weergegeven in bijlage 3. De tijdelijke kasten blijven tenminste hangen tot nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd. Het verwijderen van de tijdelijke gierzwaluwkasten mag alleen buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw plaatsvinden.
9. U realiseert permanente verblijfplaatsen voor de gierzwaluw door de kantpannen op de noord en oost georiënteerde dakvlakken toegankelijk te maken voor gierzwaluwen. U doet dit door de kantpannen op de zijgevels minimaal 32 mm te laten oversteken. Deze verblijfplaatsen zijn het broedeizoen na de renovatie direct beschikbaar. In het logboek geeft u aan (met fotobewijs) op welke wijze de dakranden geschikt zijn gemaakt.

Huismus

10. Bij de woningen waar de werkzaamheden deels binnen de kwetsbare periode van de huismus worden uitgevoerd, maakt u de betreffende verblijfplaatsen voorafgaand aan de kwetsbare periode ongeschikt. Dit ongeschikt maken vindt plaats door de openingen af te dichten met spouwborstels, schuimrubber of een ander materiaal dat niet door huismus verwijderd kan worden.
11. U hebt op 14 juli en 23 juli 2021 88 kasten geplaatst voor de huismus, zoals weergegeven in bijlage 3. De tijdelijke kasten blijven tenminste hangen tot nadat de permanente vervangende verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en een periode van drie maanden is verstreken. Voorafgaand aan

het verwijderen van de tijdelijke kasten voor de huismus moet een ecologisch deskundige vaststellen dat de betreffende kasten op dat moment niet gebruikt worden.

12. U realiseert permanente vervangende verblijfplaatsen voor de huismus. Deze verblijfplaatsen zijn direct na de renovatiewerkzaamheden beschikbaar. U doet dit door het vogelschroot verhoogd aan te brengen tussen de tweede en derde panlat. Daarbij draagt u er zorg voor dat de ruimte onder de pannen ook daadwerkelijk voldoende toegankelijk is en niet wordt ingenomen door isolatiemateriaal. In het logboek geeft u aan op welke wijze aan deze vereisten voor plaatsing is voldaan.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

13. In de periode 1 april tot 15 mei of 15 augustus tot 1 oktober worden de te renoveren gebouwdelen ongeschikt gemaakt als verblijfplaats voor vleermuizen. De verblijfplaatsen worden tenminste 3 dagen voor de aanvang van de sloopwerkzaamheden ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken gebeurt door het afsluiten van toegangswegen met exclusion flap. Daarbij is het noodzakelijk dat alle geschikte invliegopeningen worden voorzien van exclusion flaps en dat de werking regelmatig wordt gecontroleerd.) Het ongeschikt maken vindt plaats onder begeleiding van een ecologische deskundige op het gebied van vleermuizen.
14. Minimaal 3 dagen met geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen na het ongeschikt maken voert u een controle uit met behulp van een batdetector. Deze controle moet uitgevoerd worden door de ecologisch deskundige onder bij nacht geschikte vliegomstandigheden voor vleermuizen (>10 °C, wind max 4 Bft en maximaal motregen). Indien alsnog verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen, dan zijn extra maatregelen nodig om de verblijfplaatsen verder ongeschikt te maken. Deze procedure wordt herhaald totdat geen verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis meer waargenomen worden. De renovatiewerkzaamheden mogen pas starten als uit de controle blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn in de bebouwing.
15. U hebt op 23 februari 2021 30 uitwendige kasten opgehangen van het type VK WS 07 vleermuizenkast (15 x) van Vivara Pro en Vleermuis-muurschaal 2FE van Schwegler (15 x) in de omgeving van het plangebied (zie bijlage 3). De kasten zijn op minimaal 3 meter hoogte geplaatst. Hierbij is er gelet op een vrije in- en uitvliegroute. De kasten zijn geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.
16. U realiseert duurzame, permanente vervangende verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis en laatvlieger. U doet dit door
 - op de in bijlage 3 aangegeven locaties 32 inbouwkasten voor de gewone dwergvleermuis in te bouwen. De verblijfplaatsen bestaan uit inbouwkasten van het type VMPM1 van Faunaprojecten, of vergelijkbaar in materiaal, constructie en afmeting. Bij de plaatsing houdt u rekening met de vereisten uit het kennisdocument gewone dwergvleermuis, pagina 29-31)
 - de ruimte onder het dak geschikt en toegankelijk te maken door:
 - dakruimte van 30 tot 55 mm, geschikt voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger
 - Het dakvlak van de Unidek Reno Dekfolie is voldoende ruw.
 - de kantpannen van de zuid en west georiënteerde dakvlakken 20 mm laten oversteken waardoor het dak toegankelijk is voor gewone dwergvleermuis
 - de kantpannen van de noord en oost georiënteerde dakvlakken 32 mm laten oversteken waardoor het dak toegankelijk is voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger (en gierzwaluw)
 - de eindvorsten 25 mm laten oversteken waardoor toegang ontstaat voor grotere soorten vleermuizen waardoor het dak toegankelijk is voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger

- openingen te creëren tussen de buitenmuur en overstek van minimaal 20 x 65 mm zodat gewone dwergvleermuis en laatvlieger het dakvlak kunnen bereiken en ook het overstek beschikbaar is als verblijfplaats voor vleermuizen.
- de ondergrond ter plaatse van de toegang en onder het dak is voldoende ruw zodat vleermuizen zich kunnen hechten en het dakvlak kunnen bereiken.

In het ecologisch logboek geeft u aan waar de permanente verblijfplaatsen zijn geplaatst en op welke wijze aan de vereisten voor realisatie is voldaan (bijvoorbeeld bouwtekeningen / fotobewijs).

Overige zaken

17. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw, de huismus, de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.
18. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.2

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	11
A1	Bevoegdheid	11
A1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	11
A2	Procedure	11
A2.1	Overeenstemming andere provincie	11
A2.2	Adviesverzoek aan gemeente	11
A3	Toetsingskader soorten	11
A3.1	Wettelijke regels	11
A3.2	Provinciaal beleid	11
A3.2.1	Jaarrond beschermde vogelnesten	12
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	13
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	13
B1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	13
B1.2	Doel van het project	13
B1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	14
B1.4	Periode	14
B1.5	Onderliggende documenten	14
B1.6	Aanvullende gegevens	14
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	15
C1	Inhoudelijke beoordeling	15
C1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	15
C1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	15
C1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	18
C1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	18
C1.5	Wettelijk belang van het project	19
C1.6	Toetsing aan overige vereisten	19
C1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	19
D	Slotconclusie	19

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹⁰ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹¹ zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

⁹ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹² is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹³ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁴ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de gierzwaluw en de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹² Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹³ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁴ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

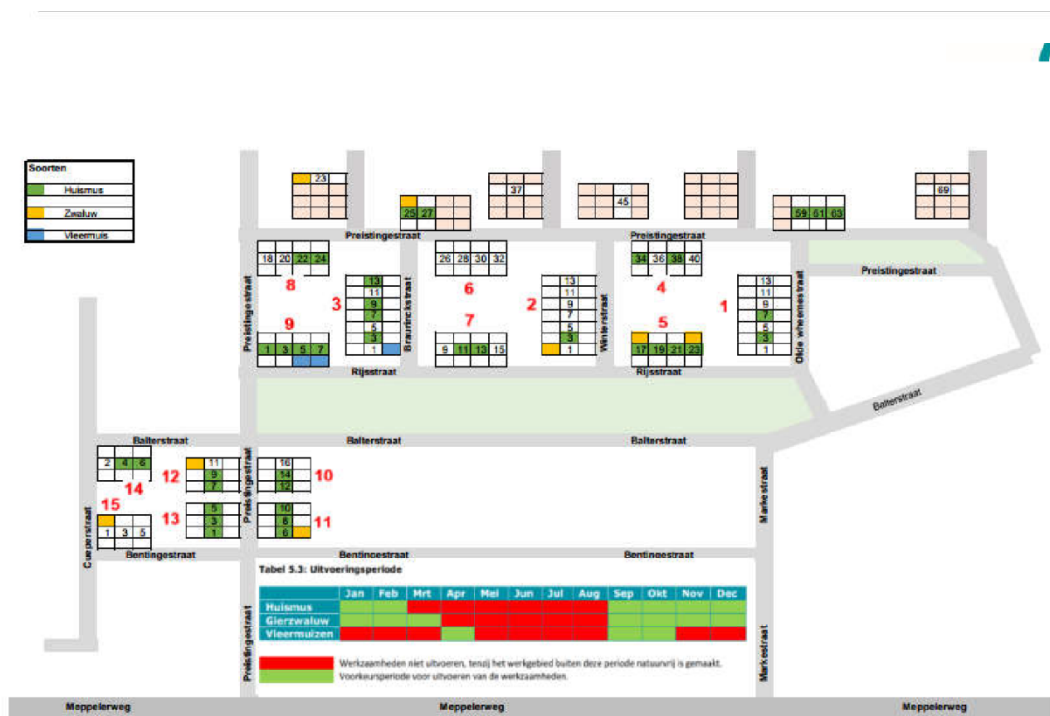
B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het project bestaat uit het renoveren van woningen. Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Steenwijk in de wijk Oostwijken de Beitel, ten oosten van het stadscentrum. Het betreft diverse (rijtjes)woningen, gelegen aan verschillende straten waaronder: Olde Wheemestraat, Wintersstraat, Braurinkstraat, Rijssstraat, Preistingestraat en Balterstraat.

In 2020 zijn de woningen van fase 1 aan de Beningestraat, Balterstraat, Preistingestraat, Olde Wheemestraat en Cueperstraat gerenoveerd. De aanvraag heeft betrekking op fase 2.

De initiatiefnemer is voornemens de woningen te renoveren en (na)isoleren. De voorgenomen werkzaamheden staan gepland na de bouwvak van 2021. Eind 2021 zullen de werkzaamheden afgerond zijn. De werkzaamheden bestaan onder andere uit het vanaf de buitenzijde isoleren van de daken en het opvullen van de spouwen met isolatiemateriaal. De spouwmuren van de woningen zijn in het verleden al geïsoleerd met minerale wol. Deze isolatie is echter niet overal (meer) aanwezig. Het (na)isoleren gebeurt door het toepassen van schuim dat de minerale wol verdringt.

In januari 2022 zal worden gestart met blok 1. De werkzaamheden aan elk blok duurt naar schatting drie weken. Blok 1 wordt derhalve medio februari 2022 - natuurinclusief - opgeleverd. Ten tijde van de renovatie zullen er meerdere blokken in de steigers gaan, 3 of 4 tegelijk. Dit gebeurt bovengenoemde nummering opeenvolgend. De Woonconcept woningen ten noorden van de Preistingestraat worden alleen in pandig worden gerenoveerd, vanwege de - niet deelnemende - aansluitend particuliere woningen.

B1.2 Doel van het project

De initiatiefnemer is voornemens de woningen te renoveren en (na)isoleren. De werkzaamheden bestaan onder andere uit het vanaf de buitenzijde isoleren van de daken en het opvullen van de spouwen met isolatiemateriaal. De spouwmuren van de woningen zijn in het verleden al geïsoleerd met minerale wol. Deze isolatie is echter niet overal (meer) aanwezig. Het (na)isoleren gebeurt door het toepassen van schuim dat de minerale wol verdringt.

De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn slecht of niet geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen en soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	verbodsbepaling	nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk vernielen of beschadigen ¹⁵	Opzettelijk verstoren ^{16, 17}	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ^{18, 19}
gierzwaluw		X		
huismus		X	X	
gewone dwergvleermuis			X	X
laativlieger			X	X

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 15 juli 2021 tot en met 31 december 2024.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Eco Reest 2021, Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen, Preistingestraat, Rijsstraat e.o. te Steenwijk (200450).
- Eco Reest 2021 Steenwijk_210149_Preistingestraat, Rijsstraat, e.o. _AP, gewijzigd op 26 juli 2021
- Eco Reest, april 2021. Beantwoording vragen n.a.v. ontheffingsaanvraag Preistingestraat Steenwijk.
- Machtiging

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 10 maart 2021 ontvangen. Op 23 maart 2021 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 7 april 2021²⁰ ontvangen. Op 26 juli 2021 hebt u ons vanwege de gewijzigde planning en uitvoering een gewijzigd activiteitenplan toegezonden.

¹⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁶ Art. 3.1, vierde lid Wnb

¹⁷ Art. 3.5, tweede lid Wnb

¹⁸ Art. 3.5, vierde lid Wnb

¹⁹ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

²⁰ EDO-kenmerk 2021/0096240

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel de kennisdocumenten van de gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Nader onderzoek vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen, Preistingestraat, Rijsstraat e.o. te Steenwijk' ²¹ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een in 2019 uitgevoerde Quicksan. Hieruit bleek de noodzaak tot het doen van nader onderzoek naar gebouwbewonende soorten.
- Nader onderzoek naar huismussen en gierzwaluwen uitgevoerd in 2020 volgens de uitgangspunten van de onderzoeksmethoden in de kennisdocumenten.
- Nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd in 2020 op basis van het Vleermuisprotocol 2017.

Wij zijn van oordeel dat de onderzoeken afdoende zijn geweest om de aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen vast te stellen.

Uit het onderzoek is gebleken dat 70 nestlocaties van huismussen aanwezig zijn binnen het Projectgebied en 8 nestlocaties van gierzwaluwen.

Binnen het projectgebied zijn tien verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Deze verblijfplaats betreffen een gecombineerde zomer- en paarverblijfplaats, een zomerverblijfplaats en acht paarverblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen hebben mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats voor een of enkele dieren.

Aan de Rijsstraat 7 is één verblijfplaats van de laatvlieger aanwezig. De exacte locatie van de verblijfplaats is niet vastgesteld maar bevindt zich gezien de waarneming, waarschijnlijk in het dak. De gevonden verblijfplaats heeft mogelijk ook een functie als winterverblijfplaats voor een of enkele dieren.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan verloren:

- 70 nestplaatsen huismus
- 8 nestplaatsen gierzwaluw
- 1 zomer- en paarverblijf gewone dwergvleermuis
- 1 zomerverblijf gewone dwergvleermuis
- 8 paarverblijven gewone dwergvleermuis
- 1 zomerverblijf laatvlieger

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag²², zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in de kennisdocumenten van de gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis of worden door ons als voldoende beschouwd (voor laatvlieger). Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gierzwaluw, huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

²¹ Hoofdstuk 3, pagina 9 tot en met 11

²² Hoofdstuk 5/6, pagina 16 tot en met 27

Gierzwaluw

- De werkzaamheden worden deels uitgevoerd in de periode dat gierzwaluwen in Nederland aanwezig zijn. (15 april – 15 augustus). De werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf januari tot juni 2022. De woningen worden voor de broedperiode ongeschikt gemaakt door alle potentiële invliegopeningen van gierzwaluw dicht te zetten met spouwborstels of gelijkwaardig materiaal. Dit wordt tegelijk uitgevoerd met het ongeschikt maken voor huismussen en vleermuizen (dus buiten de kwetsbare periode).
- Aangezien als gevolg van de gewijzigde planning binnen de broedperiode wordt gewerkt, is tijdelijke mitigatie getroffen. Hiertoe zijn voor de aangetoonde 8 nestplaatsen, in de directe omgeving op 14 juli 2021, 40 gierzwaluwkasten geplaatst. Daarnaast blijven de woningen ten noorden van de Preisingestraat ongewijzigd beschikbaar voor de gierzwaluw.
- Bij de renovatie worden direct permanente verblijfsplaatsen voor de gierzwaluw gerealiseerd door de kantpannen op de noord en oost georiënteerde dakvlakken toegankelijk te maken voor gierzwaluwen. U doet dit door de kantpannen op de zijgevels minimaal 32 mm te laten oversteken. Hiermee worden de eigenschappen van de huidige verblijfplaatsen zo goed mogelijk benaderd. Door alleen het dakvlak met noordelijke en oostelijke oriëntatie toegankelijk te maken, is de kans op oververhitting van jonge vogels beperkt. De ruimte aan de zuidelijk en westelijk georiënteerde dakvlakken krijgen een overstek van 20 mm, hetgeen niet toegankelijk is voor gierzwaluw.

Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat de landelijke populatie op 40.000 tot 60.000 broedparen wordt geschat. De populatie trend 2006-2018 wordt als ongunstig gekwalificeerd. Het verspreidingsgebied is stabiel. De lokale staat van instandhouding komt door dit project niet in gevaar. Voor de aangetaste verblijfplaatsen worden direct vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd bij alle geschikte dakranden, die bovendien grotendeels overeenkomen met de situatie waarin nu wordt genesteld.

Huismus

- Werken buiten de kwetsbare periode van de huismus. De kwetsbare periode bestaat uit de broedperiode van 1 maart tot en met 31 augustus. In aanvulling daarop merken wij op dat ook perioden met vorst (van minimaal 3 dagen met overdag temperaturen $< 0^{\circ}\text{C}$) van december tot en met februari een kwetsbare periode is.
- De werkzaamheden starten vanaf eind januari 2022. U houdt hiermee rekening door de daken voorafgaand te controleren en tijdelijk ongeschikt te maken door openingen af te sluiten met spouwborstels of gelijkwaardig materiaal. Dit doet u buiten de kwetsbare perioden.
- Aangezien als gevolg van de gewijzigde planning binnen de broedperiode wordt gewerkt, is tijdelijke mitigatie getroffen. Hiertoe zijn voor de aangetoonde 44 nestplaatsen, in de directe omgeving op 14 en 23 juli 2021, 88 huismuskasten geplaatst. Daarnaast blijven de woningen ten noorden van de Preisingestraat ongewijzigd beschikbaar voor huismus en zijn tijdens de eerste fase renovatie woningen aan de Baltersstraat, Beningestraat en Cuperstraat geschikt gemaakt voor huismus.
- Als permanente mitigatie wordt het vogelschroot verhoogd (tussen 2e en 3e panlat) geplaatst. Hierdoor is de ruimte eronder beschikbaar als nestgelegenheid.

Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 (Wageningen University & Research, 2020) blijkt dat de landelijke populatie op 600.000 tot 1.000.000 broedparen wordt geschat. De populatie trend 2006-2018 wordt als gunstig gekwalificeerd. Het verspreidingsgebied is stabiel. Doordat maatregelen worden genomen die ervoor zorgen dat er na de werkzaamheden voldoende nestgelegenheid is, komt de lokale staat van instandhouding niet in gevaar.

Gewone dwergvleermuis en laatvlieger

- Alle werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode voor vleermuizen. De voortplantingsperiode van de gewone dwergvleermuis loopt van half mei tot half augustus. De voortplantingsperiode van de laatvlieger van half mei tot eind juli, maar jongen worden nog in oktober gezoogd. Voor beide soorten is de winterperiode 1 november tot en met 31 maart.
- Omdat een aantal werkzaamheden beginnen aan het einde van de winterperiode, worden deze voorafgaand ongeschikt gemaakt. De renovatiewerkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd vanaf eind maart 2022. Om zorgvuldig handelen te garanderen, worden de verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt vóór 1 november 2021.
- Het ontoegankelijk maken gebeurt door het dichtzetten van de invliegopeningen. Door aanbrengen van exclusion flaps wordt gezorgd dat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, worden alle woningblokken ongeschikt gemaakt. Deze worden ten minste drie dagen voor de werkzaamheden geplaatst, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. (**Opmerking.** In het voorschrift wordt overeenkomstig de standaard opgenomen dat tenminste drie geschikte nachten moet worden gewacht).

Gewone dwergvleermuis

- Als tijdelijke mitigatie zijn 30 uitwendige kasten opgehangen van het type VK WS 07 vleermuizenkast (15 x) van Vivara Pro en Vleermuis-muurschaal 2FE van Schwegler (15 x) in de omgeving van het plangebied. Deze kasten zijn 23 februari 2021 opgehangen. De kasten zijn op minimaal 3 meter hoogte geplaatst. Hierbij is er gelet op een vrije in- en uitvliegroute. De kasten zijn geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring.
- Na de renovatie realiseert u permanente verblijfplaatsen door het dak geschikt te maken en inbouwkasten aan te bieden. U maakt de beschikbare ruimte tussen het dakvlak en de dakpannen toegankelijk. Doordat het gehele dak geschikt wordt gemaakt, kunnen vleermuizen de meest geschikte plek wat betreft klimatologische omstandigheden kiezen. U zorgt hiervoor door:
 - dakruimte van 30 tot 55 mm, geschikt voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger
 - Het dakvlak van de Unidek Reno Dekfolie is voldoende ruw (U hebt ons een monster van het materiaal toegezonden. Het materiaal is voldoende ruw en vormt geen lussen)
 - de kantpannen van de zuid en west georiënteerde dakvlakken 20 mm laten oversteken waardoor het dak toegankelijk is voor kleine soorten vleermuizen (zie figuur 5.2).
 - de kantpannen van de noord en oost georiënteerde dakvlakken 32 mm laten oversteken, waardoor het dak ook toegankelijk is voor grote soorten vleermuizen én gierzwaluwen.
 - de eindvorsten 25 mm laten oversteken waardoor toegang ontstaat voor grotere soorten vleermuizen
 - openingen te creëren tussen de buitenmuur en overstek van minimaal 20 x 65 mm zodat vleermuizen het dakvlak kunnen bereiken en ook het overstek beschikbaar is als verblijfplaats voor vleermuizen.
 - De ondergrond ter plaatse van de toegang is voldoende ruw zodat vleermuizen zich kunnen hechten en het dakvlak kunnen bereiken.
- Naast het geschikt maken van de daken worden er 32 inbouwkasten aan geschikte kopgevels van de woningblokken geplaatst. De oriëntatie van de inbouwkasten zijn zowel op de warme kant (zuid en west) als ook op de koelere kanten (oost en noord). De inbouwkasten bestaan uit het type VMPM1 van Faunaprojecten, die geschikt zijn voor zomer- en paarverblijfplaatsen. Bij milde winters kunnen deze kasten ook als schuilplek worden gebruikt.

Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 blijkt dat het verspreidingsgebied van de gewone dwergvleermuis gunstig is. Er zijn echter onvoldoende gegevens beschikbaar om een duidelijk beeld van de landelijke staat van instandhouding te bepalen (Vogel-en-Habitatrichtlijnrapportage, 2019). De

verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis worden tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuiskasten. Bovendien blijven alternatieven voorhanden in de woningen in de directe omgeving. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de woningen. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van gewone dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Laatvlieger

- De daken van de woningen worden geschikt gemaakt voor verblijfplaatsen van laatvlieger. Door voldoende invliegruimte bij de kantpannen en eindvorsten te creëren hebben laatvliegers, en ook andere vleermuissoorten toegang tot het dak. De permanente mitigatie wordt bij alle woningen met een kopgevel toegepast.
- Er wordt geen specifieke tijdelijke mitigatie toegepast voor de laatvlieger omdat deze weinig gebruik van kasten maakt. In de omgeving zijn wel alternatieven aanwezig. In de nabije omgeving van de waargenomen zomerverblijfplaats van de laatvlieger staan meerdere geschikte woningen die kunnen dienen als verblijfplaats voor laatvliegers. Deze woningen zijn van dezelfde bouwstijl en bouwperiode en bevinden zich in zelfde wijk. Tijdens de werkzaamheden is daarmee voldoende alternatief aanwezig om naar uit te wijken voor de aanwezige laatvlieger. Tijdens het onderzoek naar vleermuizen is geconstateerd dat in de naastgelegen school zich waarschijnlijk een kolonie laatvliegers bevindt.

De laatvlieger wordt door het hele land waargenomen. Uit de Vogel- en habitatrichtlijn-rapportage 2019 blijkt dat er onvoldoende bekend is over het verspreidings- en leefgebied. De staat van instandhouding en het toekomstperspectief zijn als matig ongunstig gekwalificeerd. In 2006 werd de landelijke populatie door de Zoogdiervereniging geschat op 25.000 tot 40.000 dieren. In de laatste periode zijn meer waarnemingen gedaan, maar het is niet zeker of er sprake is van een verandering in aantallen of verspreiding. Daarvoor zijn er onvoldoende systematisch verzamelde gegevens beschikbaar. Door de geschiktheid van panden in de omgeving en de gefaseerde aanpak blijven er tijdens de bouwperiode voldoende geschikte mogelijkheden voor laatvlieger om te verblijven. Hiermee zijn er voldoende voorwaarden binnen het leefgebied van de lokale populatie om tijdens de bouwwerkzaamheden te verblijven. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de woningen. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van laatvlieger als gevolg van de werkzaamheden. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de renovatie van woningen leiden tot het vernielen en beschadigen van nestplaatsen van de gierzwaluw en de huismus en het vernielen en beschadigen van rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 lid 2 en artikel 3.5 lid 4 uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

U heeft ook ontheffing aangevraagd van het verbod om huismus, gewone dwergvleermuis en de laatvlieger opzettelijk te (ver)storen. U houdt echter bij de uitvoering van de werkzaamheden rekening met de kwetsbare perioden van de betreffende soorten en neemt mitigerende maatregelen. Daarom is geen sprake van het opzettelijk verstoren van deze soorten zoals bedoeld in artikel 3.1 lid 4 en 3.5 lid 2 Wnb. Ontheffing van dit verbod is niet noodzakelijk.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat er geen andere bevredigende oplossing is. Het project omvat renovatie van bestaande woningen en is daarmee locatiegebonden. De technische staat van de woningen is dusdanig

dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als hete gevolg van vocht en tocht. Indien er geen woningverbetering wordt uitgevoerd, zullen de woningen op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal eveneens resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte woningen. Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen te integreren.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'. Door de sterke verbetering van het leefklimaat binnen de woningen dient het project het belang 'volksgezondheid of openbare veiligheid'.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²³ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²⁴. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en rustplaatsen van gierzwaluw en huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van de gierzwaluw en de huismus weg te nemen²⁵ en om voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger te beschadigen of te vernielen²⁶, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²³ Art. 1.10, derde lid Wnb

²⁴ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

²⁵ Art. 3.1, tweede lid Wnb

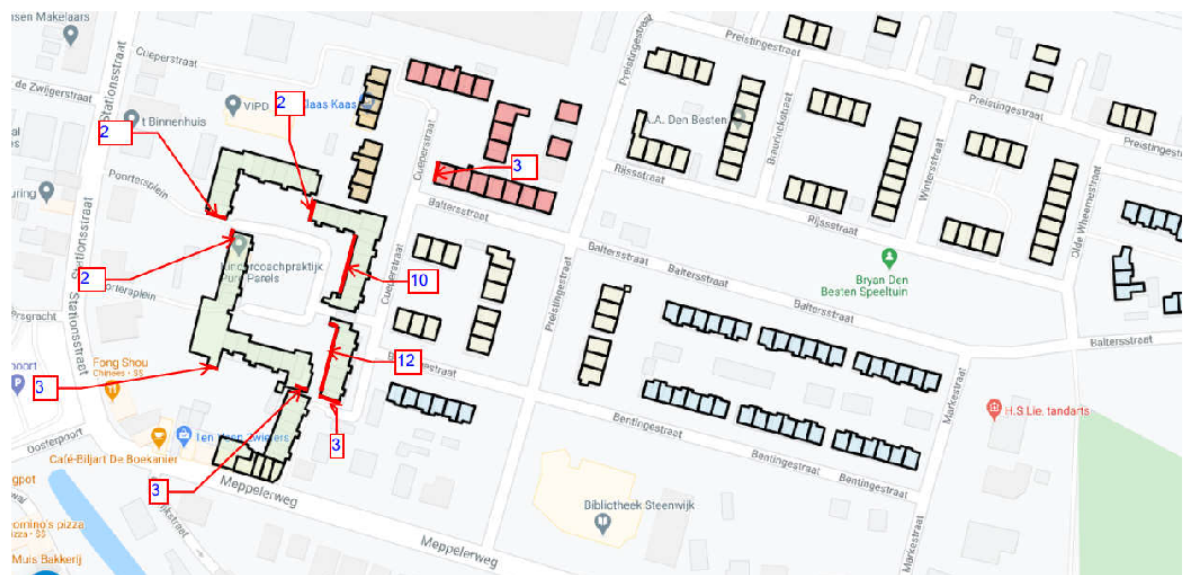
²⁶ Art. 3.5, vierde lid Wnb

Bijlage 3. Maatregelen

Locaties inbouwkasten gewone dwergvleermuis

Locaties tijdelijke kasten vleermuizen

Locaties tijdelijke gierzwaluwkasten

Adres	Locatie	Aantal
Poortersplein 8	Gevel noord	4
Poortersplein 42	Gevel noord	11
Poortersplein 77	Gevel noord	10
Preistingestraat 23	Gevel noord	5
Preistingestraat 25	Gevel west	5
Preistingestraat 63	Gevel oost	5

Locaties tijdelijke huismuskasten

Adres	Locatie	Aantal
Balterstraat 13	Gevel oost	11
Cueperstraat 17	Gevel noord	8
Poortersplein 8	Gevel noord	10
Preistingestraat 63	Gevel oost	14
Preistingestraat 15	Gevel noord	10
Preistingestraat 23	Gevel noord	15
Preistingestraat 25-27	Gevel noord	8
Preistingestraat 59-61-63	Gevel noord	12